

ERDÉLYI GAZDA

ÁLTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG:

Kolozsvárt, belközép-utca 11. szám,
hová a lap szellemi részét illető küldemények czimzendők.
Kéziratok nem küldetnek vissza.
Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt.
Az erdélyi gazdasági egylet tagjai ingyen kapják.

KIADÓHIVATAL:

Kolozsvárt, beltorda-utca 1. szám,
(„Közművelődés“ nyomdai részvénytársaság felvételi irodája).
Ide küldendők a hirdetések, mindennemű mellékletek, előfizetések és hirdetési pénzek,
calamint a reclamatiók.
Hirdetések a legolcsóbb árszabály szerint vétetnek fel.

TARTALOM.

A mesterséges csirke nevelő és a tömő-gép. Ásványi Lajos.
A tejtermelés fokozásáról. Székely Sándor.
Állattenyésztésünk és növénytermelésünk fő hibája Ifj.
Wenninger Mátyás.

Kormányintézkedés.

A lóhermag termelésnek emelése.
Marharakodó állomásokhoz kirendelt szakértők.

Szakirodalom,

Előfizetési felhívás.

Vegyesek.

A borsófereg. — A tyukok okszerű etetése költés ideje alatt. — Övszer a baromfi cholera ellen. — Pályázat. — Vámügyek. — Nemzetközi baromfi kiállítás Budapesten. — Gazdasági munkafelügyelői állás keresése. — A burgonya, mint takarmány. — A rézvegyületek hatásáról.

Piaczi értesítő.

Előfizetési felhívás.

A második félév kezdetén kérjük lapunk t. pártolóit, hogy előfizetéseiket megújítani és lapunkat ismeretkörükben ajánlani s részére újabb pártolókat szerezni sziveskedjenek.

Lapunk gyakorlati irány-, szelleme- és tartalmával általános elismerést vívott ki magának és még hazánk legtávolabbi pontjain is figyelmet keltett, tehát a pártolásra hova-tovább jobban érdemessé teszi magát; a szerkesztőség és kiadóhivatal pedig nem kimél sem fáradságot, sem áldozatot, hogy azt valóban kiérdemelje.

A folyó évben már eddig is olyan kiváló becsü eredeti dolgozatokat közölt, a melyek a gyakorló gazdára nélkülözhetlenek gazdasága fejlesztése és jobb jövedelmeztetése tekintetéből.

Az előfizetési feltételek lapunk homlokán olvashatók.

A folyó évben eddig megjelent összes számok is készletben vannak és egész évre szóló új előfizetőinknek szintén megküldetnek.

Mutatvány példányokat, egy hónapon át, készséggel és ingyen küldünk.

Kiváló tisztelettel
az „Erdélyi Gazda“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

A mesterséges csirke nevelő és a tömő-gép.

Ha a kikelt kis csirkéket kotló nélkül akarjuk felnevelni, akkor azokat egy jól védett helyen kellő ápolásban kell részesíteniük, hogy el ne pusztuljanak, azon készüléket tehát, a hol az megtörténik, illetve a mely hivatva van a nevelő anya-tyuk feladatát pótolni, kotló helyettesnek is nevezhetjük.

Hogy tehát a kotló helyettes feladatának megfelelőhessen, vagyis hogy a reá bízott kis csirkéket az idő viszontagságai és ugy ellenségei ellen megvédelmezhesse, olyannak kell lenni, mely bármely irányban nyilvánuló eshetőségek ellen megóvni tudja védenceit, miért is egy ilyen készüléknek több helyiségből kell állania.

A 1-ső ábrán látható mesterséges csirke-nevelő tehát áll: 1-ör egy sötét és fűthető háló kamrából, a melybe az állatok pihenni húzódnak.

Ez a kis sötét kamra háztető alakra van építve, padlás helyisége pedig ugy van egy víztartó medenczével alakítva, hogy a készülék profiljára helyezett petroleum lámpa azt melegithesse.

Beállításánál melegvizet használjunk, a mit a tetőzet felső nyílásán töltünk bele.

A melegítésre szolgáló lámpa szerkezetére nézve felemlítjük, hogy az szellőlámpa s ugy van alkotva, hogy mécstartója szelvezető és kettős lángtörő küszöbből áll. Felgyújtásánál a mécs a belső lángtörő küszöbrel kell hogy egy színvonalon álljon, ekkor azonban még nem helyezendő rendeltetése helyére, mert a láng még nem érte el tökéletes égési nagyságát, hanem csak félórai égetés után melegíti át a szerkezetet annyira, hogy rendes és fehéres színt mutató füst nélkül égő lángot adjon, melyet ekkor közepes magasságra szabályozva alkalmazhatunk.

Ezen lámpa feltöltése naponta, — kivétele, tisztítása és újra való beállítása azonban hetenként csak egyszer történik.

A lámpa kezelésénél egyébként különösen arra kell ügyelnünk, hogy az soha se füstöljön, tisztogatásánál pedig nagyon óvatosan távolítsuk el az elégett béhamvakat, nehogy felrobbanást idézzen elő.

A hálókamara oldalán két csapóajtó van, melyek a csirkék behelyezésére és az egész helyiség tisztogatására szolgálnak. Végén vannak a kisebb kifutó nyílások, melyeket durva vászon függönyök fednek.

2-or. Áll az üveges lappal fedett etető udvarból, melyben az itató és etető edények foglalnak helyet.

Az etető rácsok czink pléhből készültek s tulajdonképen egymásba toható vályucskákból állanak. Ezek nagyobbika rácsozott és arra szolgál, hogy a kis csirkéket az eleségben való gázolódásban megakadályozza, a kisebbik pedig sima, melybe az eleséget tesszük.

Az itató edények czink pléhből készült kis gömbölyű tálcák, melyeket a közepén elhelyezett víztartó üveg-gömbök táplálnak tiszta vízzel.

Ezen helyiség padozata felszedhető kemény fa deszkából van készítve s arra szolgál, hogy takarítása alkalmával könnyen kiszedhető és tisztogatható legyen.

3-or. Áll a drót szövettel védett kifutóból, a melybe az etető helyiségből két nyílás szájadzik, másik kettő pedig a szabadba nyílik.

Ezen udvarnak csak egy küszöb deszkája van s egyéb padozattal nem bír. Ezen berendezése pedig arra szolgál, hogy pázsitos helyen való felállításánál is az használható legyen.

A frissen kikelt csirkék legelőször a fűthető sötét helységbe tetetnek, a honnan ösztön szerűleg az etető udvarba mennek és táplálkoznak.

Ezen berendezésből tehát láthatjuk, hogy a kotló helyettes inkább csak védelmet nyújt a kis csirkéknek, s hogy a tulajdonképeni ápolás a mi gondunk marad.

Ha tehát ezen az uton akarjuk csirkéinket felnevelni, ugy különös gondunk legyen azok táplálására és tisztán tartására.

A kotló helyettesek ára e következő:

0. számu	30 frt.
3. "	42 "
7. "	56 "
13. "	81 "
21. "	121 "

A tömőgép és leírása.

A tömő-gép vagy másként a szárnyasokat kényszerítő takarmány adagokkal ellátó gépezet, nem csak arra szolgál, hogy segítségével annyi eleséget adjunk a baromfiaknak a mennyit felhizlálásukra szükségesnek tartunk, hanem hogy ezen munkát lehetőleg gyorsan és minden veszély nélkül végezhessek.

A Hearson-féle tömő-gép áll: az eleség tartóból, melynek fenekén egy lábval hajtható nyomó-szivattyu van elhelyezve, hogy a kásaszerű táplálékot egy gummi cső segítségével a szárnyasok begyébe juttassa.

A magas kormány kezdeményezése folytán alapított

„HUNGARIA“ MUTRÁGYA-, KÉNSAV- ÉS VEGYI-IPAR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

ajánlja saját gyártmányu, tiszta kénsavval feltárt, elismert kitűnő minőségű mutrágysait: csontliszt-, spodium-, ammoniak- és ásványi superphosphatokat, párolt csontlisztet, Thomassalakot, chillsalétromot, kénsavas kálit és ammoniakot; különlegességeket, mint: szőlő-, répa-, rét-, kender stb. trágyát és mindennemű egyéb mutrágysait, kénsavat, réz- és vasgálicot. — Talaj-elemzések díjmentesen eszközöltenek. Felvilágosítással és árjegyzékkel készségesen szolgál gyáraink központi irodája: V., Erzsébetvár 9. sz. II. emelet, hová levelek és megrendelések intézendők. — Telefon-szám 882.

Mindennemű

mutrágya.

Thomas-
salak.

A szivattyu szerkezete egyébként olyan berendezésü, hogy az állatok begyébe nyomandó adagok nagysága szabályozható, miért is a kezelésénél túltömés nem fordulhat elő.

A tömést kétféleképpen eszközölhetjük: még pedig vagy egyenként kézbe vesszük az állatokat, vagy pedig a ketreczben hagyva hajtjuk azt rajtuk végre.

Ezen utóbbi módon való tömésnél minden egyes állat részére elkülönített helyet rendezünk be, mint ezt pl. a 2-ik ábrán láthatjuk a forogható tömő-ketrecznél.

A kézben való tömést ellenben úgy végezzük, hogy az egyes állatokat fejfelé előre fordítva s a bal honunk alá vesszük s ugyancsak balkezünkkel csőrüket kinyitjuk, nyelvüket leszoritjuk, jobb kezünkkel pedig a gép tömő csőrét az állat begyéig betoljuk és ugyanazon pillanatban lábbal a szivattyu emeltyűjét megnyomjuk, és így az állat begyét megtöltjük.

Egy jól begyakorolt egyén 2—3 száz szárnyast képes egy óra alatt ezen géppel megtölteni. Ara 45 frt.

Ásványi Lajos.

A tejtermelés fokozásáról.

Elismert tény, hogy a hollandi- és rokonfajták legbővebb tejelők. Igen dicsérik a pinzgau, simmenthali, inthali, algau, berni, kuhlandi stb. hegyi fajtákat. A tapasztalat azonban azt igazolta, hogy az erdélyi viszonyok között tejtermelés szempontjából a magyar-erdélyi s a kevés igényü „Riska“ ajánlható leginkább.

táni axióma ugyanis, hogy „ha igen rosszul tápláljuk az állatot, kevesebb és rossz tej ad; de ha jó táplálkozási állapotban tartjuk folyton, nemcsak bővebb, hanem jobb tejet is ad.“

A takarmányozásnál nem szabad figyelmen kívül hagynunk az emészthetőséget sem. Kühn táblázata szerint az átlag emészthetőségi százalék;

a legelő alkatrészeitől:	fehérje	75,0/0	zsir	65,0/0	farost;	73,0/0
jó réti széna	57	46	58			
kitünő luczerna	77	39	40			
buza szalma	26	27	52			
árpa	15	38	52			

A szecskázással és füllesztéssel az emészthetőséget nagy mértékben fokozzuk. Azonban ez még nem elég; szükséges, hogy a tehének takarmányozásánál tekintettel legyünk arra is, miszerint a takarmányban az egyes tápanyagok olyan arányban legyenek meg, hogy helyesen táplálkozva a szervezet összes céljainak elég legyen téve. Wolf szerint a tejelő tehének takarmányában az emészthető fehérjének 1000 kilogramm élő testsúlyra 2.5 kilogrammot, a légymenteseknek pedig 13.5 kilogrammot kell tennie; vagyis a táparányuk olyannak kell lenni, mint 1: 5.4-hez.

Kitünő legelővel vagy megfelelően kevert takarmánnyal, úgy mint; kitünő réti széna, répa, esetleg burgonya vagy csicsókával, árpa malátával stb. Wolf táparányát igen könnyen összeállíthatjuk.

Rossz takarmánnyal elrontjuk a tehének étvágyát, gyomor bajokat idézünk elő s ezzel szemben a tejproductiót lényegesen csökkentjük. Viszont jó s különösen fűszeres takarmány az állat étvágyát javítja s a tejtermelést fokozza.

Számos kísérlettel kimutatták, hogy a kony-

tökéletes, sőt szaladgálás alatt az állatok nem is kérődznek; de itt mi oly mérsékelt mozgást értünk, mely a kérődzést egyáltalán nem befolyásolhatja.

A castratioval (ovariotomia, petefészekkiirtás) a tejelési periodust állítólag meglehet hosszabbítani s a tejhozamot fokozni; ennek gyakorlati értékét azonban egyes szaktekintélyek kétségbe vonják.

A Digitalin, Coffein és Jaborandi nagymértékben fokozzák a tej-elválasztást; a chloralhydrat és a sok fodormenta adagolásánál ellenben épen az ellenkezőt tapasztalták. Ha székfüvet (chamomilla), tarlórépát, fokhagymát vagy illó olajos gyógyszereket eszik a tehén, akkor ennek szagát mindjárt észre lehet venni a tejen vagy a vajban.

A tejmirigyek kiürítése is nagyban fokozza a tej-elválasztást; ha a tejet nem fejk ki jól, csökken az elválasztás.

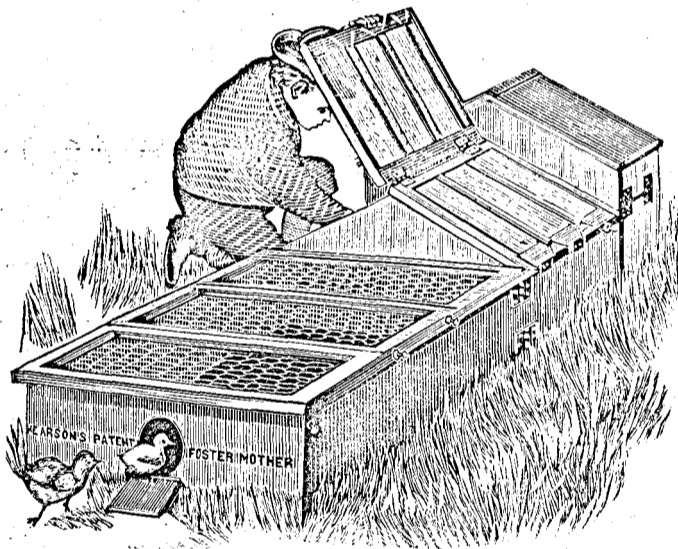
Nagyban befolyolnak még a tej-elválasztás, illetőleg a tejtermelés fokozására: a fejési idő pontos betartása, jó ivóvíz, szép bánásmód, az istállók szellőztetése stb. és mindenek felett a tisztaság.

Székelly Sándor.

Állattenyésztésünk és növénytermelésünk fő hibája.*)

Számos oly tétel van, — többek között a fentirt is, — melyeket illetőleg helyes és biztos alapokon nyugvó irányelvekkel bírnak, nem

1. ábra. Mesterséges csirke-nevelő.

Nem akarunk az említett hegyi fajtákról kicsinylőleg szólni; — ámbár közülök egyesek nem épen kifogástalanok; így pl. a pinzgauinál a hát és hátulsó végtagok hibás alakulását még ez ideig sem küszöbölhették ki; — de azok az erdélyi viszonyok között nem tenyészthetők oly előnyösen, mint az erdélyi magyar fajta tehének. A külföldi tehének nagy befektetést igényelnek; már pedig tagadni nem lehet, hogy nálunk a tehénészetek nem kezelhetők oly intensive, mint a Dunán túl és hazánk nyugoti és észajszaknyugoti vidékein, a hol az okszerűen berendezett tehénészetek tulajdonosai igen elismerőleg szólnak az említett hegyi fajtákról.

A dunántuli vidéken a „bonyhádi“ tehén hódít és méltán, mert ez a keresztezések folytán létrejött e fajta a helyi viszonyoknak leginkább megfelelő.

A magyar-erdélyi tehén tejhozama — a följegyzések szerint — a 600 literet nem haladja meg (?); de okszerű takarmányozással több helyen igen kedvezően fokozták a tejproductiót. — A bonyhádi tehén egy évi átlag tejhozama 1876 ltr., de — a mint Mayer Andor tapasztalatai igazolják, — bővebb takarmányozás mellett 2400 literre is fölvihető.

Tagadhatatlan, hogy a tejelválasztásra a tehének tartása nagy befolyást gyakorol. Élet-

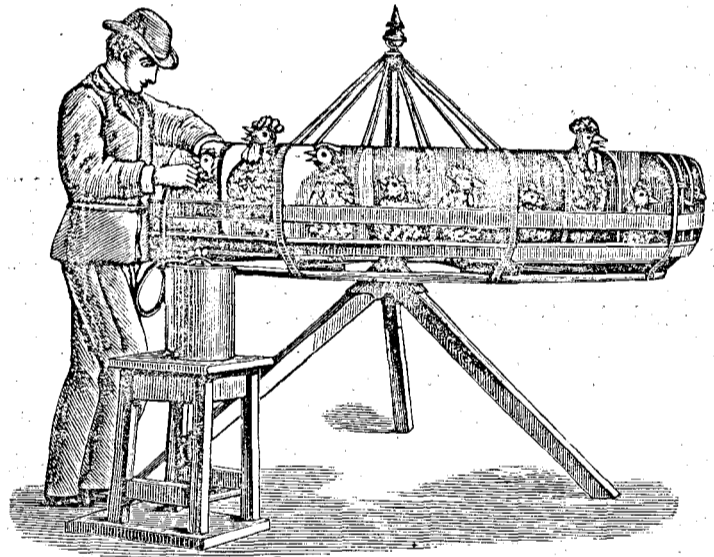
hasó a tejelválasztásra a legnagyobb befolyást gyakorolja s ezért a konyhasó igen fontos alkatrész a tejelő tehének takarmányában. A konyhasó jelentősége ugyanis a nagyobb vízfelvételben és az anyagsere élénkülésében van; a fokozott vízfelvétel pedig növeli a tejmennyiséget, a nélkül azonban, hogy annak minősége változnék. (Dr. Thanhoffer L. Élet- és szövetten.)

A tejelválasztást fokozni azonban csak bizonyos határon belül lehet; az által, hogy első helyen a fajtákat említettük, elismertük, miszerint a tejtermelés fokozása inkább függ a fajtától, mint a takarmányozástól s annak módjától.

Némelyek szerint „nem mozgó tehének több tejet adnak, mint a járó-kelők“: a kísérletek azonban épen az ellenkezőt igazolják. Hivatkozom Maudeville Frigyes kísérletére, mely szerint a vevesési tehénészetben 74 drb. tehéntől folyó évben:

Febr. 15— márcz. 15-éig mozgás nélkül 16.954 l. tejet fejtek; márcz. 15— április 15-éig kevés mozgással 17.696 l. tejet fejtek. A gyömrői tehénészetben kevés mozgással szintén nagyobbak találtak a tejtermelést. Mayer Andor tolnamegyei földbirtokos szerint a bonyhádi tehének teje jó legelőn 2—4 literrel szaporodott.

Igaz ugyan, hogy járkálva a kérődzés nem

2. ábra. Baromfi tömőgép.

vélek tehát rossz szolgálatot tenni, ha ezzel is behatóbban foglalkozom.

Valamint az állattenyésztésnél a faj, ép úgy a növénytermelésnél a vetőmag időnkinti felfrissítése illetőleg megváltoztatása és nemesítése rendkívüli fontossággal bír elannyira, hogy ezen sarkalatos elv elhanyagolása mindkét helyen számtalan baj és kár kuforrása lehet. — A túltengés okozta elkorcsosodás, a betegségek iránti nagy hajlam, az abnormis időjárással szemben nyilvánuló túlérzékenység, az élősdiak fellépése és elszaporodása, szóval a tenyésztési, illetőleg termelési eredmény mennyiség és minőségben való csökkenése legnagyobb részben az említett körülményre vezethető vissza. Erre vallanak ama kalamitások, a melyek minden egyéb ok nélkül úgy az állattenyésztésnél, mint a növénytermelésnél gyakori megjelenésük s mondhatnám folytonosságuk által — úgy szólván — megszokottá váltak.

Hogy állattenyésztésünk az utóbbi időben oly előnyös lendületet vett, annak főoka abban rejlik, hogy a magas kormány kiterjesztette gondoskodó figyelmét a tenyész apaállatok helyes megválasztására és elejét vette azok túlkihasz-

*) Mutatvány ifj. Wenninger Máttyás „Mezőgazdaságunk“ című most megjelent munkájából, melyet olvasóink különös figyelmébe ajánlunk. Szerk.

A tyukok okszerű etetése a költés ideje alatt Nemcsak a tyukok fajtája és életkora játszik nagy szerepet a tojás előállításánál...

Ovszer a baromfiholera ellen. Eggeling szerint e betegség fellépésének megakadályozására igen alkalmas a Kreitz-tól ajánlott sósav...

Pályázat. Az orsz. magyar gazdasági egyesület a nm. m. kir. földmívelési ministerium adományából 1000 frt pályadíjat tűz ki az állatbiztosítás kérdésének megoldására...

Vámügyek. A monarchiánk és Szerbia közt folyó kereskedelmi szerződési tárgyalások most már rövid idő alatt befejezést nyernek.

való bevétel alkalmával, a szerződéses németországi vámtarifa kedvezménye biztosítottatik.

Nemzetközi baromfi-kiállítás Budapest. Az országos baromfi-tenyésztési egyesület ez év szeptember hó 22-étől október hó 2-áig a földmívelési ministerium támogatásával...

Gazdasági munkafelügyelői állást keres f. é. augusztus és szeptember hónapokra egy kolozsmonostori gazdas. tanintézeti hallgató...

A burgonya mint lótakarmány. Ha annyi burgonyánk van, hogy az igás lovaknak is juttathatunk belőle, soha ne adjuk magára, hanem mindig szalmaszeccskával keverve.

A rézvegyületek hatásáról a növények vegetációjára újabban Amerikában történtek kísérletek, melyek kedvezőbben tüntetik fel a permetezést mintsem a Franciaországban megejtett kísérletekből következtetni lehetett volna.

szemeknél kénezett talajban, mint az eredeti kövekben. A csirázás tartama ily földben majdnem kétszer oly hosszú volt. A rézkénezett földben fejlődő növények levélzete sötétebb zöld színű volt...

Piaczi értesítő.

Budapesti gabonatózsde. Legújabb jelentés. Buza kínálat jó, kereslet mérsékelt. Buza 75-80 kg. 8 forint 15 kr. 8 frt 85. Rozs 70-72 kg. 7 frt 25 kr. 7 frt 40 Arpa 60-66 kg. 5 frt 30 kr - 5 frt 50 kr.

N-Váradi július 26. Tiszta buza 7 frt 40 kr. Elegy buza 7 frt 20 kr. Rozs 7 frt - kr. Árpa 4 frt 50 kr. Zab 5 frt 40 kr.

Kolozsvár. 1892. július 28-án. Tiszta buza 8 frt - kr - 7 frt. 40 kr. Rozs 6 frt - kr. - 5 frt 60 kr. Törökbuza 4 frt 40 kr. - 4 frt 30 kr.

Erdélyi piacok. (Árak krajczárokbán)

Table with columns for market type (A piaci czikk), measurement (Mérték), and various market locations (Brassó, Csikszreda, Deés, etc.)

Table with columns for market type (A piaci czikk), measurement (Mérték), and various market locations (Sepsiszent-György, Szamosújvár, Szász-Régen, etc.)

Table with columns for market type (A piaci czikk), measurement (Mérték), and various market locations (Gy. Fehérvár, Kézdi-Vásárhely, Maros-Vásárhely, etc.)

GERGELY FERENCZ

Kolozsvártt, Fötér 21. saját ház

gazdasági gyógyanyagok és gazdasági kellekek

legnagyobb raktára, ajánl a n. é. gazdaközönség részére legolcsóbban

Tejoltó kivonat Maager féle 1 kilós üveg 1 frt 20 kr.

használati utasítás minden üvegen jelezve.

Creolin
Pearson

eredeti üvegekben a 5 kiló, 1 kiló, 125 gramm

8 frt. 1 frt 85. 45 kr.

Cerolin szappan állatok mosására	1 kiló — 60 kr.
Antimonium porban	100 „ 18 — „
Carbolsav vegytiszta fehér jegeces	1 „ 1 50 „
Carbolsav nyers 30% hordó számra	100 „ 18 — „
Carbolineum legjobb faj „ „	100 „ 18 — „
Carbolsavas mész piros	100 „ 15 — „
Chlormész 100 fokos	100 „ 18 — „
Csudasó (Sal glauberi)	100 „ 8 — „
Gelatin francia bertisztításhoz	1 „ 1 40 „
Gépolaj pugtliai hordószámra	100 „ 48 — „
Gépolaj amerikai hordószámra	100 „ 24 — „
Higanykenőcs	1 „ 2 20 „
Kénkövirág	100 „ 18 — „
Kékkő I.	100 „ 28 — „
Keserűső hordószámra	100 „ 8 — „
Kocsikenőcs sárga	100 „ 8 — „
Kátrány fekete hordószámra	100 „ 6 — „
Maró szóda (Aetznatron) 100 fokos	100 „ 22 — „
Petroleum Amerikai hordószámra	100 „ 20 — „
Petroleum brassói I.	100 „ 18 — „
Portland Cement	100 „ 4 — „
Roman Cement (hydraul mész	100 „ 2 20 „
Repeceotaj tisztított hordószámra	100 „ 42 — „
Salicylsav jegeces	1 „ 10 — „
Salicylnatron	1 „ 10 — „
Szőlőcukor táblákban	100 „ 34 — „
Terpentinolaj lengyel	100 „ 40 — „

Legnagyobb raktár

olajbatört festékek, szobapadló lakkfestékek, butor-
lakkok, angol kocsi lakkok, firneiss, ecsetek
és minden szükséges gazdasági és házi cikkekből.

Legolcsóbb és legnagyobb fűszer áru raktár.

Szolid elv, olcsó árak, jó portéka

Az üzletet virágzóan fenntartja!

Becses megbízásaitak kérvé, vagyok alázatos tisztelettel

78. 4-10)

Gergely Ferencz.

A tavaszi vetéshez ajánlunk!

mindennemű műtrágyákat és pedig:

spodium- és csontsuperphosphatot, kénsavas ammo-
niák, káli, chilisalétrom, szarv- és csontlisztek
szavatolt tartalommal a legjutányosabb árak mellett.

Figyelmeztetés. Az orsz. magyar gazdasági egyesület 1891. évben
a különböző műtrágyagyárosoktól beérkezett mű-
trágya-ajánlatokat elbírálás alá vevén, mint legjutányosabbat a mi
gyártmányunkat ajánlja, különösen kiemelve, hogy részünkről tisztán
szerves anyagok szállítatnak, melyek a legkitünőbb növényi tápszert
szolgáltatják. (Lásd „Gazdasági Lapok“ 1891. márczius 8-iki 10.
83 (31-52) számát.)

Árjegyzékkel kívánatra készséggel szolgálunk.

**Első pesti spodium-, enyv-, műtrágya-vegyi termények gyár
részvény-társulat.**

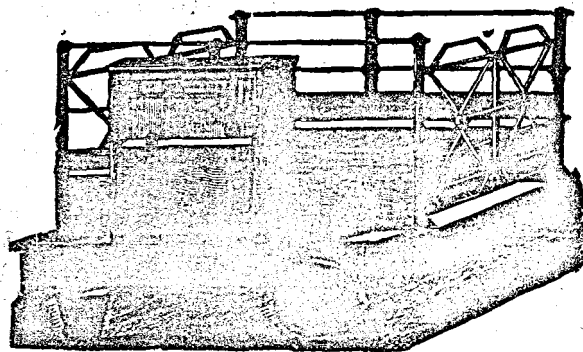
Központi iroda:
Budapest. VI. Váci-körút 31.

Bujánovics Sándor,
elnök.

FAIRBANKS-mérlegek

a legtökéletesebb mérleg-szerkezetek.

A szabadalma-
zott Fairbanks-
mérlegek százados-
rendszerűek, tolé-
lyos fémmű-karral
bírnak és a hidra-
tett terhet minden
ponton egyenlően
mérlegelik.

Gazdasági-sze-
ker-, marha- és
zsák-mérlegeinket
célszerű és a cél-
nak megfelelő szer-
kezetükkel fogva kü-
lönösen a gazdák,
gazdaságok és ura-
dalmak részére a legmelegebben ajánlhatjuk. Gazdasági egyesületi tagok
árkedvezményben részesülnek. Gyár: Ujpest. Központi iroda és rak-
tár: Budapest, Andrassy-út 12 sz.

80 (7-86)

JOHN BLOCK, vezérigazgató.

Mayfarth Ph. és társa

mezőgazdasági gépek gyárában

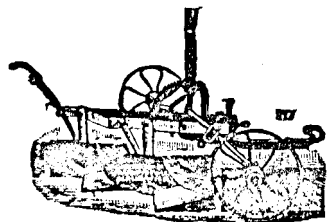
Bécs II. Taborstrasse 76. sz.

minden nagyobb kiállításon első díjjal kitüntetve készülnek a legjobb:

Megnyílt 1872-ben.

Foglalkoztat 600 munkást.

Ekék
1, 2, 3, 4 szántóvassal;
Boronák és hengerek
földekre és rétekre;
Sajtók
minden célra, valamint
bor- és gyümölcsajto-
lásra;

Aszaló készülékek
gyümölcs és főzelékekre,
valamint egyéb ipari cé-
lokra;
Önműködő
szőlő- és növényper-
metezők.

Cséplőgépek, kézi-, emelő csiga- és gőzerőre; szecska- és ta-
karmányvágó; daráló-malmok; répvágók; zöld takarmány-
sajtók (Blunt szab.); gabnaszelelő rosták; kukorica-morzso-
lók; hordozható katlan tüzhelyek mint takarmány-füllesztők és
77 (5-10) mosó-készülékek ipari célokra.

Árjegyzékek ingyen.

Képviselek kerestetnek.

Fontos utépitő vállalkozóknak.

Kavicstörő gépeket,

UTI HENGEREKET

valamint

aprító gépeket

a különféle kő- és földnemű anyagok földarabolására,
továbbá

osztályozó gépeket, fölvonókat stb.

kitűnően készítve gyorsan szállít.

Ganz és Társa

vasöntő- és gépgyár Részvény-Társaság

62 (8-10)

Budapesten.

E rovaton csupán termelők és állást adók vagy keresők hirdetései közöltnak, de csak az esetben, ha a hirdetésért járó illeték előre beküldetik.

Kisebb összeg postabélyegeken is beküldhető.

OLCSÓ KIS HIRDETÉSEK.

Csak azon levelekre adatik válasz, melyekhez az erre szükséges postabélyeg vagy levelező-lap mellékeltek.

Minden szó egyszeri közlése 1 kr.; vastag betűvel szedve 2 kr. Ha a hirdető fél címe is közölve lesz, a hirdetési díjon kívül minden megjelenésnél még 30 kr. bélyegilleték jár.

Rendkívül olcsó jelzalog törlesztési kölcsönöket nyújt egy elsőrangú intézet. A helyesen felszerelt kölcsönkérvényekre a pénz egy hét alatt folyósíttatik. Czim meg tudható a kiadóhivatalban.

Gazdatiszti állás
van betöltés alatt egy erdélyi uradalomban. Az állást elnyerni óhajtokkal a czimet közli lapunk Szerkesztőségére. (A válasza szükséges bélyeg beküldendő.)

Gazdatiszti állást
keres egy a kolozsmonostori gazdatiszti intézetet jeles sikerrel végzett több évi gyakorlattal bíró nőtlen férfi. — Tudakozódhatni a szerkesztőségénél.

GAZDATISZTI ÁLLÁS
van betöltés alatt egy erdélyi uradalomban. Az állást elnyerni óhajtokkal a czimet közli lapunk Szerkesztőségére. (A válasza szükséges bélyeg beküldendő.)

Megvételre herestetik
1—2 wagon őszi borsó, vulgo őszi búkkönyvmag, idei termésű, magmintázott árajánlatai intézendők, Drassói uradalmi intézéshez, u. p. Szerdahely.
92 (1—3)

Alakult
1856.

Legjobb és legolcsóbb sorvetőgépek!

Alakult
1856.

93 (1—52)

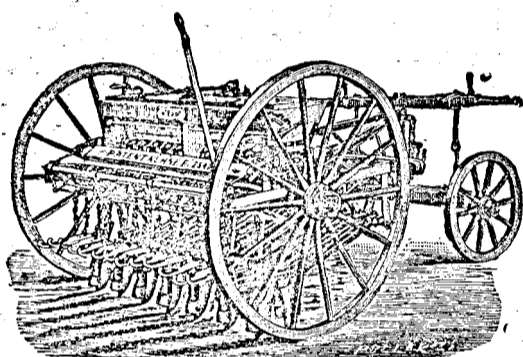
K Ü H N E E

GAZDASÁGI GÉPGYÁRA MOSONBAN.

Főraktár: Budapest VI. ker. Váci-körút 21. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legnépszerűbb s már eddig több mint 12,000 példányban elterjedt és kedvelt

Szab. HUNGÁRIA-DRILL sorvető-gépeit.

Uj! „JUBILEUM-DRILL.“ Uj!

könnyű és olcsó sorvető-gép.

„BALANCE-HUNGARIA-DRILL“

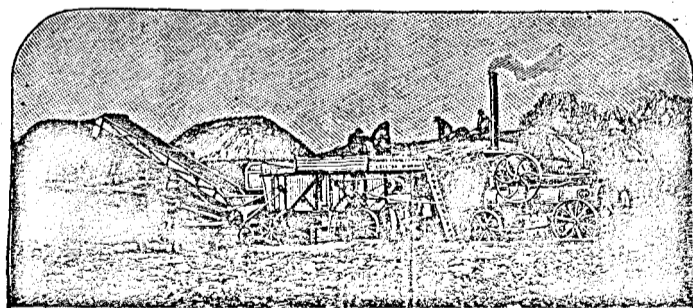
legjobb sorvető hegyes vidékre!

Szóróvető-gépek: Egy és kétvasu-ekék, Laacke-féle boronák, „Triumph“-szelelő, Backer-féle rosták, konkoly-választók, szecskavágók, répavágók stb.

Árjegyzékek bérmentve.

Kotzó Pál gépészmérnök

Budapest üllői ut 18.

Ajánl: 2¹/₂, 3, 3¹/₂ és 4 lóerejű szüges cséplőkészleteket, továbbá: 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű sines gözcséplőkészleteket hosszú szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazó és választó-hengerrel.

Fa és szénfűtésű és eredeti szalmafüttő gőzmozgonyokat, továbbá: R. Garrett & Sons felülmulhatatlan 40% tüzelő anyagot takarító

COMPOUND GŐZMOZGONYAIT.

Legjobbnek elismert „Brandtfordi“ önműködő amerikai kéveköti arató-gépeit. Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható combinált rúddal. Sorvető és szóróvető gépeket és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépet.

49 (12—12)

Jutányos árak! Kedvező feltételek!

Egeresi gipsz-, műtrágya- és vegyitermékek gyára.

KRAMER J.

Ajánlja: párolt csontliszt, szuperfoszfát, Thomassalak, egeresi trágyafosz, chilisalétrom, kálisok és egyéb különleges műtrágya-termékeit szavatolt tartalom mellett.

A t. gazdaközönségnek rendelkezésére áll a gyár vegyészeti laboratoriuma is, mely vegyi vizsgálat nyomán megállapítja és javaslatba hozza az alkalmas műtrágyát. Ily vegyi vizsgálatokat a gyár díjmentesen eszközöl, szükséges hozzá 5 kiló talajminta és megjelölése annak, mi fog azon talajba vetetni.

Mindennemű felvilágosítással és részletes árjegyzékkel szívesen szolgál.

a műtrágya-gyár Egeresen

vagy annak központi irodája:

Budapest, V. Dorottya-utca 9. sz.

a hova a levelek és megrendelések intézendők.

82 32—52)

A Közművelődés Irodalmi és Műnyomdai

Részvény-Társaság

KOLOZSVÁR (FIÓKÜZLET BRASSÓBAN)

szíves figyelmébe ajánlja a modern graphikai követelményeknek megfelelően berendezett

Könyvnyomdáját

mely újabban a legdiszesebb betűkkel szaporított s így a legkényesebb igényeket is kielégitheti. 90 (26—x)

Könyvnyomdájának Lithographiája

melyben a legjelesebb erők s a legkitünőbb gépek vannak alkalmazva, a fővárosi és külföldi nagyobb műintézetek méltó versenytársa.

Árai határozottak, olcsók.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít.

Előfizetéseket elfogad az

„1848—49. TÖRTÉNELMI LAPOK“-ra.

Ara negyedévre 1 frt.